

СЛЕНГОВА ЛЕКСИКА В ІНТЕРНЕТ- МЕРЕЖІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація: У статті охарактеризовано поняття сленгу, виділено його характерні ознаки та найпоширеніші види, проаналізовано використання у Інтернет-мережі.

Ключові слова: сленгізм, комп'ютерний сленг, мова Інтернет-комунікації.

Abstract: The article describes the concept of slang, distinguishes its characteristic features and the most common types, analyzes the use of the Internet.

Key words: slangism, computer slang, Internet-communication language.

Розповсюдження персональних комп'ютерів і створення Інтернету залучило до цієї сфери широкі шари населення, що суттєво вплинуло на лексику сучасної української мови, адже майже нічим не обмежене використання нелітературних та неформальних елементів спостерігається саме при віртуальному спілкуванні. Характерною рисою мовного процесу кінця ХХ – початку ХХІ століття можна назвати активне утворення та широке вживання сленгізмів, що є нестійким, мінливим явищем, яке постійно поповнюється лексичними одиницями та набуває нових лінгвістичних рис, потребуючи фіксації та аналізу. У пропонованій статті зроблено спробу аналізу найпоширеніших груп сленгу, що виділяються нами у лексиці Інтернету.

Певний час сленг залишався поза увагою науковців. Лише наприкінці 90-х років минулого століття сленг як особливий різновид соціолекту постає предметом вивчення внаслідок свого активного розвитку. Сленгом почали цікавитися дослідники Н. С. Валгіна, В. В. Химик, Н. Я. Дзюбишина-Мельник, І. А. Гонта, Л. О. Ставицька, С. С. Пиркало та ін. Серед зарубіжних дослідників Інтернет-спілкування слід особливо виділити В. Фріндте, Т. Келер, К. Янг, Дж. Семпісі, J. Suler, S. Turkle.

Термін сленг у письмовій формі вперше був зафіксований в Англії у 18 столітті та використовувався на позначення “незаконної” просторічної лексики [1: 3-4]. У перекладі з англійської мови *сленг* означає: мова соціально чи професійно відособленої групи в протилежність літературній мові; варіант розмовної мови (в тому числі експресивно забарвлені елементи мови), що не співпадають з нормою літературної мови [8: 197].

Сленг містить слова та фразеологізми, що виникли та спочатку використовувалися в окремих соціальних групах, відображаючи ціннісну орієнтацію цих груп. Ставши загальноживаними, тобто ставши вже не компонентами сленгу, а “сленгізмами”, ці слова часто зберігають емоційно-оцінні ознаки. Елементи сленгу або швидко зникають, або переходять до мови літератури, створюючи в тексті, у якому вони використовуються, своєрідний тонкий стилістичний ефект.

Основною ознакою сленгу є його опозиція до лексики літературної мови. Друга ознака – це групове маркування слів: сленгова одиниця у свідомості носія мови несе на собі відбиток певної субкультури та співвідноситься з певною соціальною групою.

Інформаційно-комунікативне середовище Інтернету реалізується переважно вербальними засобами. Незважаючи на велике значення для його існування медіа-елементів - зображень, музики, відео - мова є первинним засобом саморепрезентації людини, а також її спілкування з іншими людьми в цьому середовищі. Дослідивши велику кількість різновидів сленгу, якими послуговується Інтернет-комунікація, найбільш поширеними, на нашу думку, можна назвати:

1. Комп'ютерний сленг: геста (від англ. guest-book) – скрипт, на якому гості сайту залишають свої коментарі та побажання; вarez (від англ. “warez”) – нелегально розповсюджене програмне забезпечення та ліцензійні ключі до нього; музика, фільми тощо; гіфка – графічний файл у форматі GIF [2: 8].

2. Молодіжний сленг: грузитися – бути не в настрої; морозитися – бути байдужим; дарлінг – близька людина; саунд – гучна музика. У студентському середовищі побутують такі лексичні одиниці: друшляти – прогулювати пари; общага – гуртожиток; хвіст – заборгованість; плавати –

погано знати матеріал; йти на шпорах – списувати; врубитись – зрозуміти; засипатись – не скласти іспити.

3. Ігровий сленг: декс (dex, dexterity) – маневреність; рухомість; левел (level) – рівень чогось, рівень гравця тощо; вливати реал – оплата реальними грошима якоїсь речі в он-лайн грі; гайд, гід – інструкція, що містить інформацію про виконання, застосування чогось; даун – короточасна зупинка роботи сервера.

4. Журналістський сленг: блоха – зміна порядку літер у слові в опублікованому матеріалі; вудочка – мікрофон на довгому тримачі, що використовується, коли немає можливості близько підійти до об'єкта інтерв'ювання; верниголови – коректори, що читають матеріал догори ногами [3: 56].

5. Музичний сленг: конса – консерваторія, музична академія; саундтрек – музика, що супроводжує фільм; лабух – людина, яка грає на весіллях; чесати – успішно виконувати важкі пасажі; сейшн – рок-концерт; бекар – невирішене музикантом організаційне питання [6: 73–74].

6. Сленг футбольних фанів: махачі – конфліктні ситуації як з правоохоронними органами, так із фанами інших команд, які часто набувають агресивного характеру із застосуванням фізичної сили; торсида (від італ. torcida) – велика група фанатів; жаба – фанат, який поміняв клуб; шпаківня – коментаторська кабіна [9: 139–140].

7. Політичний сленг: жирна посада – високо оплачувана посада, яка приносить певні привілеї; наступити на хвоста – наздогнати чи перемагати певну політичну організацію; PR-технології – прорекламовані "липові" (підроблені, несправжні) гасла та стенди, за допомогою яких поширюються ідеї, проводиться реклама; зелений – людина необізнана, новачок.

8. Військовий сленг: мішка – найбільша військова техніка; арта – артилерія; синькоасочники – представники місії ОБСЄ; гідросолдати – військовослужбовці морської піхоти; мильниця (фотоапарат) – реактивний протитанковий гранатомет "муха".

Отже, трансформація комунікативного простору змінила найголовніший засіб людського спілкування – мову, адже "кожна комунікативна ситуація вимагає певної мовної поведінки, реалізації засобів, визначальних для такої ситуації" [10: 21]. Сленг, як один із «мовних засобів виокремлення маленької групи у великому суспільстві» активно використовується різними соціальними групами у Інтернет-мережі, створюючи певну субкультуру зі своїми законами та традиціями [10: 29].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Борисова-Лукашапеч Е.Г. Лексические заимствования и их нормативная оценка (на материалах молодежного жаргона 60-70 годов): / Е.Г. Борисова-Лукашапеч. – М., 1992. – 236 с.
2. Гонта І. А. Адаптація запозичень з англійської мови в російському та українському комп'ютерному сленгу / І. А. Гонта // Вісник Луганського нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – № 9 (220). – Ч. II. – 2011. – С. 8.
3. Євграфова А. О. Корпоративний журналістський жаргон : до питання про лінгвістичний статус / А. О. Євграфова // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації, 2012. – № 3. – С. 55–59.
4. Культура віртуального спілкування : метод.-бібліогр. матеріали / [уклад.: Є. Кулик, О. Бартош; ред.: В. Кучерява, С. Чачко; консультант Т. Якушко]; ДЗ «Держ. б-ка України для юнацтва». – К., 2010. – 65 с.
5. Купцова Н.С. Особенности языка хакеров // Язык как структура и социальная практика. – Хабаровск, 2000. – Вып. 1. – С. 37–40.
6. Лесовиченко А. М. До питання вивчення музичного аргю як складової традиційної кобзарської педагогіки / А. М. Лесовиченко, С. Л. Марциновський // Таврійський вісник освіти. – 2011. – №2 (34). – С. 73–74.
7. Мартос С.А. Структура молодіжного сленгу під кутом зору мови міста //Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»: Збірник наукових праць. Випуск III. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. – С. 170-174.
8. Словник сучасного українського сленгу / Упорядн. Т.М.Кондратюк. – Харків: Фоліо, 2006. – 350 с.
9. Соловійова Я. Ю. Субкультура футбольних фанів України (на прикладі фанів клубів преме'р-ліги України) / Я. Ю. Соловійова // Вісник Луганського нац. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка. – №2 (237). – 2012. – С. 139–140.
10. Чемеркін С.Г. Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньоструктурні процеси. – К., 2009. – 240 с.

Горчинська Людмила Володимирівна – старший викладач кафедри мовознавства, ВНТУ, Вінниця, e-mail: amila5@ukr.net.

Оскар Маїгуа – студент 4 курсу, факультету ІТКІ, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: cachestev@hotmail.com

Gorchynska Ludmyla V. – Senior Lecturer of Department of Linguistics, VNTU, Vinnytsia, e-mail: amila5@ukr.net.

Oscar Maigua – student of the fourth course, Faculty for Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: cachestev@hotmail.com